

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ

Інститут економіки та менеджменту
(назва інституту)

Менеджменту та адміністрування
(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ІЕМ

(назва інституту)

Дзюба О. Г.
(прізвище та ініціали)

(підпис)

«28» 09 2020 р.

Зовнішньоекономічна діяльність підприємств
(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА

Перший (бакалаврський) рівень

(рівень вищої освіти)

галузь знань

07 Управління та адміністрування

(шифр і назва)

спеціальність

073 Менеджмент

(шифр і назва)

вид дисципліни

обов'язкова

обов'язкова / вибіркова

Івано-Франківськ-2020

Робоча програма дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємств» для студентів, що навчаються за освітньо-професійною програмою на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Розробник:

Професор кафедри менеджменту та адміністрування,
д.е.н., професор

Запукхляк І. Б.

(посада, назва кафедри, науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри менеджменту та адміністрування
Протокол від «31» серпня 2020 року № 1.

Завідувач кафедри МіА

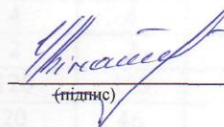
(назва кафедри)

Полянська А. С.

(прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми

Кінаш І. П.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

	Додаток Форми	Зачеки Форми	Додаток Форми	Зачеки Форми	Додаток Форми	Зачеки Форми
Кількість годин	120	120	120	120	120	120
Лекційні заняття, год. у т.ч.:	46	20	26	20	26	20
лекційні заняття	24	10	24	10	24	10
семінарські заняття						
практичні заняття	12	10	12	10	12	10
лабораторні заняття						
Самостійна робота, год. у т.ч.:	74	100	74	100	74	100
виконання курсового проєкту (роботи)						
виконання контрольних (реферативно-графічних) робіт						
опрацювання матеріалу, наданого на лекціях	24	20	24	20	24	20
опрацювання матеріалу, наданого на самостійне вивчення	10	20	10	20	10	20
підготовка до практичних занять та контрольних заходів	20	40	20	40	20	40
підготовка звітів з лабораторних робіт						
підготовка до екзаміну	20	20	20	20	20	20
Форми семестрового контролю	екзамін		екзамін		екзамін	

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємств» згідно з чинним РНП, розподіл по семестрах і видах навчальної роботи для різних форм навчання характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Всього		Розподіл по семестрах			
			Семестр <u>IV</u>		Семестр _____	
	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)
Кількість кредитів ECTS	4	4	4	4		
Кількість модулів	2	2	2	2		
Загальний обсяг часу, год	120	120	120	120		
Аудиторні заняття, год, у т.ч.:	46	20	46	20		
лекційні заняття	28	10	28	10		
семінарські заняття	-	-	-	-		
практичні заняття	18	10	18	10		
лабораторні заняття	-	-	-	-		
Самостійна робота, год, у т.ч.	74	100	74	100		
виконання курсового проекту (роботи)	-	-	-	-		
виконання контрольних (розрахунково-графічних) робіт	-	-	-	-		
опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	24	20	24	20		
опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	10	20	10	20		
підготовка до практичних занять та контрольних заходів	20	40	20	40		
підготовка звітів з лабораторних робіт	-	-	-	-		
підготовка до екзамену	20	20	20	20		
Форма семестрового контролю	екзамен		екзамен			

2 МЕТА ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Метою вивчення дисципліни є набуття фахівцями компетенцій щодо розуміння концептуальних основ, об'єктивних закономірностей, умов, процесів і специфічних особливостей зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) підприємств, а також набуття навичок їх практичного використання.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей, передбачених відповідним стандартом вищої освіти України:

загальних:

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК14. Здатність працювати у міжнародному контексті..

спеціальних:

СК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

СК13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.

передбачених навчальним закладом:

СКВ2. Здатність до формування підприємницького типу мислення.

СКВ7. Здатність аналізувати та оцінювати регуляторний вплив на діяльність підприємств (організацій) та відстежувати його результативність.

Результати навчання дисципліни деталізують **такі програмні результати навчання, передбачені відповідним стандартом вищої освіти України:**

ПР3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПР4. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень.

ПР5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПР6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПР7. Виявляти навички організаційного проектування.

ПР8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

ПР9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

ПР13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.

ПР17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

Програмні результати передбачені навчальним закладом:

ПРВ2. Демонструвати здатність до організації та ведення власної справи.

ПРВ7. Демонструвати навички застосовувати інструменти регуляторної політики для забезпечення ефективної взаємодії між місцевою і регіональною владою та суб'єктами господарювання.

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Тематичний план лекційних занять

Тематичний план лекційних занять дисципліни характеризує табл. 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Зовнішньоекономічна діяльність підприємств	28	10		
ЗМ 1	Сутність та характеристика основних елементів ЗЕД	16	5		
Т 1.1	Загальна характеристика та рівні організаційного управління ЗЕД. Сутність та принципи ЗЕД. Суб'єкти ЗЕД та класифікація видів ЗЕД. Управління ЗЕД на рівні країни. Управління ЗЕД на рівні регіону та недержавні організації, що сприяють ЗЕД підприємств.	4	1	1; 2; 4; 8	п. 1, 2; п.1, 2; 1, 2; т.1-3
Т 1.2	Основні засоби регулювання ЗЕД. Митно-тарифне регулювання ЗЕД. Нетарифне регулювання ЗЕД. Валютне регулювання ЗЕД.	6	1	1; 2; 4; 8	п. 3; п. 3; п.4; т. 4
Т 1.3	Підприємство як головний суб'єкт ЗЕД. Базові організаційно-правові умови здійснення ЗЕД підприємств. Основні моделі ЗЕД підприємств: зовнішньоторговельна та виробничо-інвестиційна модель.	4	1	1;2; 4; 8	п. 3; п.4; п.3; т. 13
Т 1.4	Зовнішньоекономічний договір (контракт). Сутність та структура зовнішньоекономічного договору. Етапи укладання зовнішньоекономічного договору. Порядок реєстрації та обліку зовнішньоекономічного договору. Базисні умови поставки товарів (Правила «Інкотермс»).	2	1	1; 2; 4; 8	п. 3; п. 5; п.3; т. 10
ЗМ 2	Функціональне забезпечення ЗЕД підприємств	12	5		
Т 2.1	Міжнародні перевезення. Сутність, організація та правове забезпечення міжнародних перевезень. Міжнародні транспортні коридори.	2	1	3; 4;8	п. 3; п.6; т. 9
Т 2.2	Митне оформлення експортних та імпорتنих операцій. Сутність митного контролю. Визначення митної вартості та країни походження товару. Порядок митного оформлення товарів і транспортних засобів.	2	1	3;4; 8	п. 2-3; п. 8; т. 12
Т 2.3	Міжнародні розрахунки. Суть та особливості міжнародних розрахунків у процесі здійснення ЗЕД. Фоми міжнародних розрахунків. Ціноутворення у ЗЕД.	4	1	1; 2; 4; 8	п. 8; п. 10; п. 9; т. 15
Т 2.4	Організація та оцінювання ефективності ЗЕД підприємств. Організація ЗЕД на підприємстві. Аналіз експортної та імпорتنної діяльності підприємств. Оцінювання ефективності ЗЕД підприємств.	4	2	2; 4; 8	п. 12; п. 11; т. 16

Всього: модуль – 1; змістових модулів – 2.

3.2 Теми практичних (семінарських) занять

Теми практичних (семінарських) занять дисципліни наведено у табл. 3.
Таблиця 3 – Теми практичних (семінарських) занять

Шифр		Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Зовнішньоекономічна діяльність підприємств	18	10		
ЗМ1	Сутність та характеристика основних елементів ЗЕД	10	6		
Т 1.1	Загальна характеристика та рівні організаційного управління ЗЕД.	2	2	1; 2; 4; 8	п. 1, 2; п.1, 2;1, 2; т.1-3
Т 1.2	Основні засоби регулювання ЗЕД.	4	2	1; 2; 4; 8	п.3; п. 3; п.4; т. 4
Т 1.3	Підприємство як головний суб'єкт ЗЕД.	2	1	1;2; 4; 8	п. 3; п.4; п.3; т. 13
Т 1.4	Зовнішньоекономічний договір (контракт).	2	1	1; 2; 4; 8	п. 3; п. 5; п.3; т. 10
ЗМ2	Функціональне забезпечення ЗЕД підприємств	8	4		
Т 2.1	Міжнародні перевезення.	2	1	3; 4;8	п. 3; п.6; т. 9
Т 2.2	Митне оформлення експортних та імпорتنих операцій.	2	1	3;4; 8	п. 2-3; п. 8; т. 12
Т 2.3	Міжнародні розрахунки.	2	1	1; 2; 4; 8	п. 8; п. 10; п. 9; т. 15
Т 2.4	Організація та оцінювання ефективності ЗЕД підприємств.	2	1	2; 4; 8	п. 12; п. 11; т. 16

3.4 Завдання для самостійної роботи студента

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у табл. 4.

Таблиця 4 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, які виноситься на самостійне вивчення	Обсяг годин	Література	
			порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Зовнішньоекономічна діяльність підприємств	74		
ЗМ1	Сутність та характеристика основних елементів ЗЕД	34		
Т 1.1	Основні напрями та показники розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Членство України у СОТ та інших міжнародних організаціях.	10	1; 2; 4; 8	п. 1, 2; п.1, 2;1, 2; т.1-3
Т 1.2	Регулювання ЗЕД у нафтогазовій галузі.	8	2; 4; 8	п. 3; п.4; т. 4
Т 1.3	Порядок реєстрації суб'єктів ЗЕД. Вільні економічні та офшорні зони.	8	2; 4; 8	п.4; п.3; т. 13
Т 1.4	Соціально-культурне середовище розвитку ЗЕД.	8	2; 4; 8	п. 5; п.3; т. 10
ЗМ2	Функціональне забезпечення ЗЕД підприємств	40		
Т 2.1	Транспортний потенціал України.	20	3; 4;8	п. 3; п.6; т. 9
Т 2.2	Облік зовнішньоекономічних операцій	5	3;4; 8	п. 2-3; п. 8; т. 12
Т 2.3	Міжнародні валютно-кредитні організації.	10	4; 8	п. 9; т. 15
Т 2.4	Ризики і страхування у ЗЕД	5	2; 4; 8	п. 11; т. 16

Індивідуале завдання студента в межах годин на самостійне вивчення дисципліни: складання зовнішньоекономічного договору із врахуванням правил «Інкотермс». Інші види самостійної роботи та загальний її баланс характеризує таблиця 1.

4 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Основна література:

1. Полянська А. С. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств нафтогазового комплексу: навч. посіб. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2015. 250 с. URL: <http://library.nung.edu.ua/>.
2. Запухляк І. Б. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2020. 30 с.
3. Полянська А. С. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: практикум. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2017. URL: <http://library.nung.edu.ua/>.
4. Винничук Р. В., Запухляк І. Б. Стан та перспективи розвитку зовнішньоекономічної діяльності українських підприємств. *Стратегії інноваційного розвитку: проблеми, перспективи, ефективність*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. для студентів, аспірантів та молодих вчених, 31 травня 2019 р., м. Київ. С. 36-40.
5. Линник А. В., Мацьків К. А., Запухляк І. Б. Членство України у Європейському Союзі: переваги, недоліки, перспективи. *Стратегії інноваційного розвитку: проблеми, перспективи, ефективність*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. для студентів, аспірантів та молодих вчених, 31 травня 2019 р., м. Київ. С. 10-13.
6. Запухляк І. Б., Людера М. В., Семенюк О. О. Газотранспортна система України: практичні кроки на шляху до євроінтеграції. *Захист навколишнього середовища. Збалансоване природокористування*: матеріали V міжнародного молодіжного конгресу. 22-23 травня 2018 р., м. Львів. 2018. С.165-167.
7. Запухляк І. Б. Сучасний стан та проблеми розвитку газотранспортної системи України у контексті євроінтеграційних процесів. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2017. № 3 (08). С. 47-52. URL: <http://easterneurope-ebm.in.ua>.
8. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: навч. посіб. Ю. Г. Козак, Н. С. Логвінова, І. Ю. Сіваченко, С. О. Якубовський. 2-ге вид., переробл. та допов. К. : Центр учбової літ., 2006. 792 с.
9. Дідківський, М. І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навч. посіб. К. : Знання, 2006. 463 с.

4.2 Додаткова навчальна література:

1. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств [Електронний ресурс] : навч. посіб. до вивчення дисципліни для студентів галузі знань 07 «Управління та адміністрування», за спеціальністю 073 «Менеджмент». / КПП ім. Ігоря Сікорського; уклад.: А. Р. Дунська, Г. П. Жалдак. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2019. 64 с. URL: <https://ela.kpi.ua>.
2. Валютно-фінансові операції в міжнародному бізнесі: навчальний посібник / уклад.: Т.В. Андросова, Л.Л. Носач, К.Ю. Величко, І.Ю. Мелушова, О.І. Печенка; Харківський держ. ун-т харчування та торгівлі. Харків: ХДУХТ, 2019. 217 с.
3. Козак Ю. Г. Зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2018. 292 с.

4. Міжнародні організації: навчальний посібник / уклад.: Т.В. Андросова, О.В. Кот, В.О. Козуб; вид. 2-ге, перероб. та доп.; Харківський держ. ун-т харчування та торгівлі. Харків: ХДУХТ, 2018. 235 с.
5. Менеджмент зовнішньоекономічної та інноваційної діяльності (для магістрів): навчальний посібник / К. В. Ковтуненко, О. М. Коваленко, О. В. Станіславик. Київ: Центр навчальної літератури, 2018. 505 с.
6. Давидова І. О. Транснаціональні корпорації: навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей / І.О. Давидова, К.Ю. Величко, О.І. Печенка. Харків: Видавництво "Форт", 2018. 175 с.
7. Міжнародні економічні відносини та зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник / Т. Зінчук, І. Горбачева, О. Ковальчук, Н. Куцмус та ін. Київ: ЦНУЛ, 2017, 512 с.
8. Хрупович С.Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник для студентів усіх форм навчання напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства», спеціальності: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» / Світлана Хрупович. Тернопіль, 2017. 137 с.
9. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.: навчальний посібник / К.Ю. Величко, В.О. Козуб, Л.Л. Носач та ін. – Харків: Видавництво "Форт", 2017. 222 с.
10. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства:практикум: навч. посібник / Л.О. Чернишова, В.О. Козуб, Л.Л. Носач та ін. Харків: Форт, 2017. 238с.

4.3 Інформаційні ресурси а Інтернеті

1. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України. (№N 959-XII від 16. 04. 1991 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>.
2. Про валюту і валютні операції: Закон України. (Документ 2473-VIII, від 21.06.2018 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>.
3. Про режим іноземного інвестування: Закон України. (19.03.1996 № 93/96-ВР). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80>.
4. Про інвестиційну діяльність: Закон України. № 1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>.
5. Митний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
6. Інкотермс – 2020. URL: <http://www.compet.kh.gov.ua/ukr/2443-novi-pravila-inkoterms-2020>.

5 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

За даними табл. 5 на початку семестру розробляється робочий план дисципліни.

Таблиця 5 – Схема нарахування балів у процесі оцінювання знань студентів з дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємств»

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
Модуль 1	
Контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ1	20
Контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ2	20
Контроль практичних навиків при виконанні аудиторних контрольних робіт	40
Контроль практичних навиків при виконанні індивідуальної роботи	20
Усього	100

Екзамен з дисципліни виставляється відповідно до чинної шкали оцінювання, що наведена нижче. Остаточне оцінювання екзамену з дисципліни проводиться відповідно до вимог чинного Положення «Про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Національна	Університетська (в балах)	ECTS	Визначення ECTS	Рекомендована система оцінювання згідно із наказом МОіНУ №48 від 23.01.2004р.
Відмінно	90-100	A	Відмінно - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100 (відмінно)
Добре	82-89	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	75-89 (добре)
	75-81	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	
Задовільно	67-74	D	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	60-74 (задовільно)
	60-66	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	
Незадовільно	35-59	FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як отримати залік або скласти екзамен	35-59 (незадовільно із можливістю повторного складання екзамену)
	0-34	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота	0-34 (незадовільно із обов'язковим повторним вивченням модуля)